

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 12 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. L. Lukežič).

Prvi avstrijski zadrudni shod.

(Dalje.)

Drugi predlog se je glasil:

Načelo za zadrudno prodajo jajc.

V krajih, kjer je perutninarstvo še precej razvito, kjer se ne vrši neposredna prodaja jajc po ugodnih cenah med proizvajalcem in konsumentom, ali kjer dela nesolidna posredovalna trgovina, kjer delajo nepravilne dobičke s tržnjo jajc, se neopravičene dobičke s tržnjo jajc, se priporoča prodaja jajc na zadrudni podlagi.

Pri tem se imajo vpoštevati načela, ki veljajo za splošno zadrudno prodajo. Zadrudno prodajo jajc morajo izvesti, kakor so pač razmere, ali mlekarke zadrude ali pa posebne zadrude za prodajo jajc. Kjer že obstojijo mlekarke zadrude, bi morale tudi samostojne zadrude za prodajo jajc delati na to, da izvršuje posle, ki so združeni z zadrudno prodajo jajc, sobje mlečarice proti primerni odškodnini.

Centralizacija prodaje za večja okrožja, kolikor mogoče v zvezi z oddajnimi centralami mlekarških izdelkov, je največje važnosti za uspeh zadrudne prodaje jajc.

Dosedanja skušnja je dokazala, da je zadrudna prodaja jajc le tedaj koristna, ako je ista zvezana z najmanjšimi stroški, tako da ti ne presegajo malenkosti nad 0,2 h na vsako jajce.

Kjer se ni mogoče združiti s kako mlečarnico, ali kjer se ne da na drugi način izogniti večjim posebnim stroškom za zbiranje in dovažanje jajc, je zadrudna prodaja jajc le tedaj koristna, ako se v okrožju približno dvajsetih kilometrov, nabere z enim samim vozom vsaj jeden milijon jajc.

Zadruga plača članom izročena jajca po teži.

Nedopustno je članom obljubiti stalne cene.

Najvišja cena se da doseči, ako se jajca pregledajo s posebno lučjo za pregledovanje jajc, skrbno sortirajo, tako da se izloči slabejše blago.

Poljedelcem, ki se vdeležujejo zadrudne razprodaje jajc, se priporoča, da manjša in lažja jajca doma porabijo. Ravno tako se priporoča istim posestnikom, da rabijo doma v času, ko kokoši malo nesejo, le konzervirana jajca, tako da ostanejo sveža jajca zadrugi na razpolago.

Deleži zadrug za razprodajo jajc naj se določijo navadno na 4 krone,

LISTEK.

Konfuzelj v Benetkah.

(Dalje.)

Kmalu dospo do prvih pol kmetskih pol gospodskih hiš, nato se odpre njegovim očem cela vrsta palač in vil.

Kočija za kočijo je drdrala po mestnih ulicah, in tramvajev je bilo toliko, da je moral Konfuzelj stopiti s kolesa, ako se jim je hotel umikati.

„Sedaj pa res ne vem, ali sem tako neumen, ali tako pozabljiv“, vsklikne, „tak vendar ni bil Treviž, ko sem se peljal skozenj proti Benetkam in v teh kratkih dneh se tudi ni mogel tako izpremeniti!“

Toda kmalu je moral izprevideti, da je napravil velikansko neumnost in zmoto, ter da ni prav, ako človek drvi in drvi kar naprej, ne da bi se ozrl in pogledal, kam in kod gre.

Na nekem voglu je namreč zagledal velikanski lepak, ki je pozivljaval »citadine padovane« (meščane iz Padove), naj se vsi in enotno zavzamejo pri volitvah v parlament za nekega vrlega doktor Pantalonijsa.

„Gospod, kaj ni to Treviž?“ vpraša brž Konfuzelj nekega mimoidočega člo-

veka. Neprijetna slutnja mu je napolnila srce in možgane.

„Diavolo, pel' amor di dio (vruga, za božjo voljo) odgovori gospod. „Kako se je vendar mogoče tako strahovito motiti, saj vendar niste otrok.“

Kje je Treviž! To je Padova, priatelj v Kristusu; za Treviž niti ne vem, kje se nahaja prav za prav, ker nisem bil še nikoli tam.“

Konfuzelj je hotel zakleti, a obšla ga je taka jeza, da ni mogel.

Edino, kar je mogel storiti, je bilo to, da je zaškripal z zobmi in krepko pihnil.

Nakrat mu pa nekaj šine v glavo.

„Bogsigavedi, če je pa res, kar mi tale človek pravi.“

Italijani so zviti, to sem že večkrat skusil in slišal, zato jim ni vsega verjeti. Bolje, da povprašam še koga.“

In res, tako je tudi storil.

Začel je povpraševati sedaj tega sedaj onega. Toda od vsakega je dobil enak odgovor.

Ljudje pa, katere je povpraševal, so se mu smejali in pripovedovali drugim, da je Konfuzelj najbrže kak me-

teor, ki je padel z neba, ker ne ve, kje se nahaja.

pristopnina pa, s katero se pokrijejo deloma stroški za potrebne poslovne knjige, za tehniko in za luč za pregledovanje jajc itd. naj znaša 2 kroni.

K deseti razpravni točki je govoril ravnatelj Anton Blažek iz Prage. Bila je to točka, ki je za nas zadrudnike zelo važna, saj je že bila večkrat vzrok, da so nekatere zelo zdrave organizacije morale prenehati s svojim delovanjem, ker jih je preveč pritiskala — fiskusova pest! Govornik je poročal namreč o vprašanju glede obdačevanja zadrug in glede plačevanja neposrednih pristojbin v smislu avstrijskih davčnih in pristojbinskih zakonov. Resolucija, katero je predložil zadrudnemu shodu, da jo sprejme in o njej sklepa se glasi:

„Prvi avstr. zadrudni shod sprejme in sklene sledečo resolucijo:

1. Intencije zakonodajalca, ki se tičejo oprostitve zadrudnih poljedelskih združb, v kolikor združeni poljedelci ne razdeljujejo nikakega čistega dobička pri skupnem nabavljanju proizvajalnih potrebščin, nego si le priskrbijo potom združevanja cenejše blago, in v kolikor združeni poljedelci načeloma predelajo in skupno razprodajajo svoje lastne izdelke, se v davčni praksi onemogočujejo, ne da bi bilo tako postopanje v zakonu utemeljeno.

Te združbe, bodisi da so kmečka društva ali kmečke zadrude, so v smislu § 84 lit. f. zakona o osebnih davkih z dne 20. oktobra 1896, d. z. št. 220 davka proste, in je treba vvaževati, ko se ima presoditi zakonita oprostitve davka v smislu navedene določbe v zakonu, le okolnost, ali morejo biti člani glasom § 5. točka 4. zadrudnega zakona le poljedelci — proizvajalci, ker je s tem utemeljen poljedelski značaj zadrude in je osigurana davčna oprostitve zadrude v kakovosti posebnega davčnega subjekta;

2. Prvi avstrijski zadrudni shod se zajedno z vsemi zastopanimi poljedelskimi zadrugami in zadrudnimi zvezami, pridružuje peticiji „Splošne zveze poljedelskih zadrug v Avstriji“ in predlogu poslancev Kaiser, Peschka, Luksch, Herz-

mansky in drugih v seji poslanske zbornice z dne 22. februarja 1906 v polnem obsegu;

3. Odpravijo naj se zakonitim pottom pristojbine, katere je treba plačevati za pravila pridobitnih in gospodarskih zadrug v smislu § 3 zakona z dne 21. maja 1873, d. z. št. 87;

4. Dopisovanje pridobitnih in gospodarskih zadrug s c. kr. trgovinskimi

veka. Neprijetna slutnja mu je napolnila srce in možgane.

„Diavolo, pel' amor di dio (vruga, za božjo voljo) odgovori gospod. „Kako se je vendar mogoče tako strahovito motiti, saj vendar niste otrok.“

Kje je Treviž! To je Padova, prijatelj v Kristusu; za Treviž niti ne vem, kje se nahaja prav za prav, ker nisem bil še nikoli tam.“

Konfuzelj je hotel zakleti, a obšla ga je taka jeza, da ni mogel.

Edino, kar je mogel storiti, je bilo to, da je zaškripal z zobmi in krepko pihnil.

Nakrat mu pa nekaj šine v glavo.

„Bogsigavedi, če je pa res, kar mi tale človek pravi.“

Italijani so zviti, to sem že večkrat skusil in slišal, zato jim ni vsega verjeti. Bolje, da povprašam še koga.“

In res, tako je tudi storil.

Začel je povpraševati sedaj tega sedaj onega. Toda od vsakega je dobil enak odgovor.

Ljudje pa, katere je povpraševal, so se mu smejali in pripovedovali drugim, da je Konfuzelj najbrže kak me-

teor, ki je padel z neba, ker ne ve, kje se nahaja.

sondnijami kot registracijskimi sodnijami, raj bo koleka prosto, toliko glede vlog, kolikor glede vseh prilog, kar naj se ustanovi zakonitim potom.“

(Dalje pride.)

Dopisi.

Iz Gorice. — „Laudemus viros gloriosos —“ beremo v Eklezijastiku svetega pisma. Taka hvala in častna omemba gre tudi zaslužnemu P. Konstantinu Skodniku iz kapucinskega reda, kojega je smrt, božja služabnica, 23. t. m. popoldan v tukajšnjem samostanu pokosila.

Pokojni je bil rojen 18. svečana 1838 v Morskem pri Kanalu na Primorskem. Po dobro dovršenih študijah je stopil v bogoslovje, kjer je bil v mašnika posvečen 21. kimovca 1862.

Pastirval je nekaj časa pri sv. Ignaciju v Gorici z lepimi vsepi. Pozneje pa je bil poklican v nadškofijsko pisarno. Vendar želja po tistem življenju ga je gnala med samostanske zidove, da bi bolj ločen od sveta Bogu služil. Sprejet v kapucinski red, je bil preobleden 8. kimovca 1866; s slovesno obljubo se je Bogu daroval 16. vinotoka 1870. Hrepeneč po pravi popolnosti in samostanski natančnosti, je bil vsehstrog do samega sebe. Višji, spoznavši njegove vrline zlasti njegovega srafskega duha, so ga večkrat postavili za predstojnika po raznih samostanih. Opravljal je tudi službo duhovnega učitelja mladih redovnikov.

A ni deloval samo le v samostanu skrbno z neupogljivo natančnostjo za red in spolnjevanje redovnih pravil, bil je znan tudi kot izvrsten propovednik. S prepričevalno besedo si je pridobil srca poslušavcev. Ni se temu čuditi, zakaj bil je mož premišljevanja in prevdajanja. Smeli bi reči, da ni šel na leco, ako ni prej pridige po dobrem premišljevanju pisal ter se za to dobro pripravil. Povsodi, kjer je bil, se še spominjajo njegovih nauk.

Bil je istotako dobro znan spovednik svetnih kakor redovnih oseb. Njegovi nasveti so bili zlata vredni! Zdrževal je res v sebi lastnosti dobrega spovednika: dušnega očeta, zdravnika in sodnika.

V poznejših letih je bil izvoljen definitivno redovne provincije, na zadnje pa rimskim varuhom (Custos romanus) svojega reda. — Slednjič ga je Bog obiskal. Bolezen je potrkala na njegova vrata. Zadnje tri leta je preživel v domovini v kapucinskem samostanu

Kmalu se je nabrala za njim cela tolpa paglavcev in pohajčev ter se mu rogala. Eni so mu trdili, da ima prav in da je to res Treviž, drugi so mu pa zagotavljali, da to ni niti Padova, ampak Rim itd.

„Vrag vas poberi“, jim je odgovarjal Konfuzelj, „morda je pa celo Amerika?“

Čakajte, videli homo, kdo je bolj neumen, jaz ali vi.

„Ejla, ljudje božji, kdo bo jedel kruh in sir?“

„Jaz, gospod, jaz gospod, gospod jaz,“ se je oglasila vsa čreda naenkrat in se rinila h Konfuzlju.

„Ej“, se namuzne Konfuzelj, „jaz bi vam pa vsem svetoval, da ga ne kupite, zakaj dandanes je sir veliko predrag, še kruhu je poskočila cena tako visoko, da se ga niti ne izplača več jesti. Najpametneje napravite, ako greste in si kupite kaj drugega, jaz storim tudi tako.“

„O, maledetto“, krikne in se spogleda vsa druhal razočarano, Konfuzelj jo pa brž zavije v bližnjo gostilnico...

Ker je bilo silno vroče, se je ustavil kar na vrtu in sedel k mizi, ki je stala v senci pod nekim drevesom.

goriškem. Mnogo je trpel vsled onemoglosti.

Prenašal pa je vse vdan v voljo božjo. Težko mu je bilo, ko ni mogel več maševati. Zato so ga večkrat obhajali. Bog ga je vedno bolj pripravljaval za večno domovino. Pred praznikom Sv. Rešnjega Telesa je popolnoma ohnemogel. Previden je bil s svetimi zakramenti. V soboto 23. pa je med veliki bolečinami izdihnil svojo blago dušo, da gre uživati večno plačilo, katerega si je z neumornim delovanjem, strogostjo in zadnjo boleznijo zaslužil.

Počivaj v miru; angelj miru naj čuje nad tvojim počivališčem. Tvoja duša pa se nas naj spominja pred božjim prestolom, dokler ne pride tudi za nas ura združenja v nebesih.

Politični pregled.

Državni zbor.

Posl. zbornica je v soboto nadaljevala razpravo o obrtni noveli ter rešila peto skupino.

Včeraj je začela posl. zbornica pottom njnosti razpravljati o zak. načrtu glede proračunskega provizorija.

Volilni odsek.

Kakor smo že v zadnji številki poročali, je volilni odsek v petek odklonil predlog posl. dr. Ploja, da bi dobili štajerski Slovenci še jeden mandat. Pri seji sta bila navzoča ministerski predsednik bar. Beck in železniški minister dr. Derschatta. Predsedoval je seji načelnikov namestnik bar. Malfatti. Kot prvi je govoril slovenski poslanec Plantan. V svojem govoru je naglašal, da se čutijo Slovenci vseh pokrajin vsled krivice, ki jo hoče vladna predloga zadati Slovincem na Štajerskem z razdelitvijo volilnih okrajev, zapostavljene ter zahteval, da odsek ugotovi upravičenim zahtevam štajerskih Slovencev, da se jim da en mandat. Ta zahteva je gotovo jako skromna. Nemci lahko pritrdijo tej zahtevi, ker potem pač nihče ne bo nasprotoval njihovi želji, da bi se pomnožilo število mandatov za Gradec. Če zahteva poslanec dr. Pommer, da se da tudi Nemcem na Kranjskem en mandat, mora govornik naglašati, da Nemci samo v Kočevji, kjer jih je 1420, kompaktno stanujejo, dočim so ostali Nemci na Kranjskem razkropljeni po vsi deželi in se absolutno ne dajo spraviti v en volilni okraj. Ako bi bilo mogoče, bi bil Gautsch v svoji veliki naklonjenosti

Kmalu je prisedel h Konfuzlju nek voznik, koj za njim sta prišli tudi dve ženski in se ravno tako vsedli h Konfuzljevi mizi, voščoč mu dober dan in tek, ker je ravno jedel.

Bili so to ljudje, kateri niso skoro nikdar doma, ampak se klatijo od semnja do semnja ter prodajajo in si mešetarijo drug drugemu, kakor vejo in znajo, samo da si pridobe toliko, da imajo za sproti. Kaj bodo jedli jutri, ali kako bo, če jih zadene kaka bolezen ali nezgoda, zato se ne zmenijo.

Med voznikom in ženskama je nastal v trenutku živahen govor.

Pravili so si, da je bil danes v Padovi slab tržni dan in da se je malo prodalo.

„Bog ve, kako bo pojutranjem v Trevižu“, zdahne ena izmed žensk, „jaz imam 600 jajec in 30 kg masla na prodaj in se bojim, da ne bom mogla spečati niti polovice.“

„E, ti že prodaja, ti, ampak z mojimi piščanci in kapuni ne vem, kako pojde. Ljudje bi radi imeli vse zastoj in ne vedo, kako je blago drago in koliko stroškov ima človek“, potolaži jo tovarišica.

(Dalje pride.)

do Nemcev to gotovo storil. Govornik je zahteval za Koroško dva slovenska mandata ter v imenu vseh svobodomiselnih Jugoslovancev izjavil, da ne bodo v nobenem slučaju glasovali za predlog, da bi se razdelitev volilnih okrajev postavila pod zaščito dvetretjinske večine. Za posl. Plantanom je govoril minister notranjih zadev Bienerth, ki je povdarjal, da število mandatov, ki jih vladna predloga nasvetuje za Štajersko, popolnoma odgovarja dejanskim razmeram. Spreminjevalni predlogi posl. Hagenhoferja in Wastiana so sprejemljivi, in vlada jih bo uvaževala, ako jih odsek odobri. Napram predlogu posl. dr. Ploja, ki je nasvetoval, naj se primerno spremeni celjski mestni volilni okraj, se je minister postavil na nasprotno stališče, poudarjajoč, da je vlada namenoma ta volilni okraj tako sestavila, da bi bil narodno kolikor mogoče enoten, in je še izjavil, da ne more priporočati, da bi odsek sprejel Plojev spreminjevalni predlog. Krščansko soc. posl. dr. Gessmann je izjavil, da bo on s svojimi ožimi somišljeniki glasoval za pomnožitev slovenskih mandatov na Štajerskem pod pogojem, da se Nemcem zagotovi en mandat na Kranjskem. Vse-nemec dr. Herold je izjavil, da je vladna predloga za Vsenemce nesprejemljiva. Socialni demokrat dr. Adler je izjavil, da bo glasoval, v slučaju, da pride med strankami do kompromisa, za en nemški mandat v Kočevju in en novi slovenski mandat na Kranjskem. Posl. Hagenhofer je odtegnil svoj prejšnji spreminjevalni predlog ter vložil kompromisni predlog, za katerega so se zedinile vse nemške stranke. Po tem predlogu se priključijo mariborskemu mestnemu okraju še Studenci in Lučane, celjskemu mestnemu okraju pa Sevnica, Pobrži in Radganj. Slovenski poslanec dr. Ploj je polemizoval proti izvajanjem poslancev Pomerja in Wastiana ter branil slovenske zahteve. Posl. Kaiser je tožil, da se z razdelitvijo volilnih okrajev hoče Nemcem zadati huda krivica, naglašal, da Nemci vztrajajo pri svoji zahtevi, da dobe Kočevjarji svoj mandat na Kranjskem ter pozivljali nemške poslance, naj složno glasujejo za Hagenhoferjev predlog. Posl. Gessmann je z ozirom na Kaiserjeve besede preklical svojo prejšnjo izjavo in izpovedal, da bo glasoval za vladno predlogo. Izvajanjem posl. Kaiserja se je pridružil tudi dr. Pergelt. S tem je bila razprava končana, in predsednik je odredil glasovanje. Predlog posl. Pomerja, naj se da Gradu še peti mandat, se je z 21 proti 17 glasovom odklonil, takisto je bil tudi odklonjen Plojev predlog, naj se da Slovincem na Štajerskem 7 mandatov. Proti predlogu je glasovalo 26, za predlog pa 21 poslancev. Razdelitev volilnih okrajev se je nato sprejela po Hagenhoferjevem kompromisnem predlogu. Spreminjevalni predlog dr. Ploja, naj bi se celjski mestni volilni okraj preosnoval v smislu slovenskih zahtev, se je odklonil s 26 proti 21 glasovi, sprejel se je pa z istim glasovnim razmerjem Wastianov spreminjevalni predlog, da se izločijo iz mariborskega slovenskega okraja slovenske občine v radgonskem in muraškem okraju.

Včeraj je volilni odsek razpravljaval o razdelitvi mandatov v Galiciji. Danes se bo razprava nadaljevala.

Avstrijska delegacija.

V soboto se je vršila draga plenarna seja avstrijske delegacije. V nji se je

nadaljevala razprava o proračunu za zunanje ministerstvo, ali prav za prav razprava o naši zunanji politiki. Delegat Kramar je govoril proti zvezi naše države z Nemčijo, ki ni Avstriji na korist, ampak le na škodo.

Ravno tako, je rekel govornik, ni neobhodno potrebna tudi zveza z Italijo. Govornik je rekel, da živi lahko Avstrija v prijateljskih odnosih s sosednimi državami tudi brez trozveze. Govoreč o razmerah na Ruskem, je rekel govornik, da na Ruskem ne more biti govora o kaki politični revoluciji, ampak, da razsaja tam sedaj strašna socialna revolucija.

Del. Baernreither je seveda drugega mnenja kakor delegat Kramar. Posebno je on velik zagovornik zveze z Nemčijo, kateri se imamo po njegovem mnenju zahvaliti, da imamo že nad trideset let na zunaj mir. Glede Italije pa je govornik rekel, da se ne more tajiti, da ima proti Avstriji še vedno nekatere sovražne aspiracije. Posebno niso povšeči govornikom protiaustrijske demonstracije, ki se prirejajo neprenehoma v Italiji in pa ital. propaganda v Albaniji. Pri vsem tem pa živimo po govornikovem mnenju lahko še vedno v dobrih odnosih z Italijo. Le oprezni moramo biti.

Govornik je zadovoljen s politiko grofa Goluchowskega. Del. Schönborn je izrazil željo, naj bi grof Goluchowski delal na to, da ne pride do popolne ločitve med Avstrijo in Ogrsko, češ, da je celokupnost naše države neobhodno potrebna, ako hoče še nadalje obstati velevlast. Dr. Šusteršič se je v svojem govoru bavil najprej s trozvezo. Dejal je, da zveza z Nemčijo radi tega obstoji, ker nas Nemčija potrebuje, in ker je Avstrija edina velevlast v Evropi, katera je za zvezo z Nemčijo sploh še mogoče dobiti. Vse druge evropske velevlasti delajo na to, da Nemčijo izolirajo. Zveza z Italijo obstoji, a samo na papirju, ter je razmerje tako, kakršno je bilo med Rusijo in Japonko pred izbruhom vojske. Mi ne zasledujemo ekspanzivne politike, kersi ne moremo želeti, da bi v naši državi imeli še več Italijanov, kot jih že imamo, a skrbeti moramo, da bomo za časa pripravljeni proti vsaki sovražnosti in da bomo mogli tudi zmagati. Dr. Šusteršič je govoril tudi o sovraštvu, katerega imajo balkanske države do Avstrije, ker je sedaj proti tej, sedaj oni državi Avstrija dala okusiti svojo moč. Odgovarjal je tudi Klofaču, ki je dejal, da franciškani niso posebno priporočljivi avstrijski predmet za Balkan.

Dr. Šusteršič je dejal, da so franciškani najboljše, kar imamo na Balkanu in so dobri patriotični Hrvatje, ki razumevajo ljudsko dušo, kar naši diplomati ne razumejo, ter so edini naš kulturni element. Za nas bi bilo bolje, da bi na Balkanu imeli več franciškanov in ne diplomatov, ki so popolnoma tuji ondotnim razmeram. Zadnja ura je za našo državo začeti drugačno balkansko politiko, ki nas morda še sprijazni z balkanskimi narodi, zdravo jugoslovansko politiko v državi s tem, da zadovolji narode zunaj države, ter da s suverenimi državami ravna temu primerno. Za dr. Šusteršičem je govoril del. Bartoli. Govoril je na dolgo in široko, tožil o zatiranju Italijanov od strani vlade, ter o tem, kako vlada posebno na Primorskem podpira Slovence na škodo ital. življa itd., kakor sploh znajo ti ital. gospodje povsod lagati in prikazovati belo za črno in

črno za belo, kakor jim kaže, ter končal svoj govor s tem, da je rekel, da je vse Primorje italijansko, ter da druge narodnosti, ki žive na Primorskem, nimajo nikake pravice do obstanka.

Proračunski provizorij.

V petek je proračunski odsek vsprejel zak. nacrt glede proračunskega provizorija za drugo polovico t. l. Proti so glasovali Čehi, Jugoslovani, Rusini, dva Vsenemca in jeden soc. demokrat. Pri seji je bilo le 31 članov odseka.

Naš cesar na Dunaju.

V nedeljo se je povrnil naš cesar, ki je obiskal razstavo v Libercu, zopet v Schönbrun.

Načelnik ital. gen. štaba na Dunaju.

V soboto se je pripeljal na Dunaj načelnik ital. generalnega štaba, general Saletta. V nedeljo je obiskal Saletta načelnika našega generalnega štaba, grofa Becka, ter mu v imenu ital. kralja in ital. generalnega štaba čestital. Izročil mu je ob jednem sliko ital. kralja. General Saletta je obiskal razne naše ministre in generale. Na večer je bil pri ital. poslaniku banket, katerega se je udeležilo več naših generalov, vojni minister Pitreich ter namestnik grof Kielmansegg.

Včeraj je vsprejel cesar načelnika ital. generalnega štaba. Njemu na čast je bil v Schönbrunu zvečer dvorni obed.

Podržavljenje severne železnice.

Upravni svet „Cesarja Ferdinanda severne železnice“ je podaljšal rok podržavljenja do 31. decembra. Nemški poslanci so izjavili večinoma železn. minist. dr. Derschatti, da ne nasprotujejo podržavljenju „Severne železnice“ pod pogojem, da se varujejo ob podržavljenju koristni nemških uradnikov.

Napovedana tridnevna socialno-demokratska dunajska stavka in delodajalci.

„Zveza delodajalcev je poslala udeležencem shoda „Dunajskih zadrug“, dopis, v katerem naznanja, da izključi od dela za en teden vse delavce, ako se izvede napovedana tridnevna politična stavka.

Avstrija in Ogrska.

Nižjeavstrijski deželni kulturni svet je sklenil, da zahteva gospodarsko ločitev od Ogrske in samostojno avstrijsko carinsko ozemlje, ločitev skupne avstro-ogrške banke, odpravo vseh posebnih tarif na avstrijskih železnicah in parobrodskih podjetjih in uvozu primerno razdelitev carine na obe državni polovici.

Vspehi Ogrske.

Parlamentarni odsek vojne mornarice ogrske delegacije je prejel od uprave vojne mornarice obljubo, da se ena treh novih oklopnjač od 13.000 tonelat zgradi v novi reški ladjedelnici „Danubius“ in da dobi ladja kako madjarsko ime.

Dunajski „Vaterland“ poroča, da se ministri za skupne stvari ne bodo imenovali odslej več „državni ministri“, ampak „skupni ministri“, a ministerstvo za vnane stvari ne bo vršilo več svojih funkcij v imenu „vlade Avstro-Ogrske“, ampak v imenu „vlad Avstrije in Ogrske“.

Italijanska kraljeva dvojica v Ankoni in bombe.

V nedeljo so položili v Ankoni temeljni kamen za novo bolnišnico, ki se bo imenovala bolnišnica kralja Umberta I. K ti slovesnosti sta se pripeljala tudi kralj in kraljica. V nekem gradu, nahajajočem se v trgu Castel Feretti, ki leži ob

železnici, po kateri se je peljala kraljeva dvojica v Ancono, so pa v soboto našli v neki sobi, katero je najel anarhist Avrelj Landi, tri bombe, ki so bile namenjene za to, da bi se jih vrglo pod vlak, v katerem se bo peljala kraljeva dvojica. Anarhista Aurelija Landija so aretirali in z njim še dva druga, in sicer Palodettija in Chiaravalle. Landi je krojač.

Dogodki na Ruskem.

Nemiri na Ruskem postajajo zopet od dne do dne vedno večji. Posebno se huda godi židom, katere so začeli preganjati vse prek in prek po celi Rusiji. Guverner baltičkih pokrajin je zaprosil za vojaško pomoč, ker se boje židje v Ščitomiru, da prične dar na dan lov na nje. V mestu Černigov je začelo hkratu goret na sedmih točkah. Istotako se nahajajo tudi vse vasi okolo mesta v ognju. Židje so vsi zbegani. Istotako se poroča tudi iz drugih pokrajin o raznih in velikih požarih. Židje beže na vse strani. V Petrogradu stavkajo pekovski pomočniki, in je zaradi tega cena kruha jako porastla. Tudi med vojaštvom se vedno bolj in bolj množi nezadovoljstvo, ter so se začeli že puntati semtertja. Sicer pa se je dokazalo, da so vesti o vojaških puntih, katere priobčujejo izven, ruski listi, jako pretirane in večkrat tudi popolnoma izmišljene.

Domače in razne novice.

Deželni šolski svet. — Za prihodnjo šestletno dobo so bili imenovani kot člani dež. šolskega svetag. in sicer: šolski svetnik Štefan Križnič, gimnaz. ravnatelj Friderik Simzig, prof. veronauka na tuk. višji realki dr. Hilarij Zorn in stolni prošt dr. Al. Fajdutti.

Za „Šolski Dom“ so plačali predsedništvu: Štefan Kinderčev v Gorici 20 K; županstvo v Kojskem kot prispevek 75 K; Cecilija Čebrov v Gorici kot ustanovnico z geslom: „Slovensko vzgajajoč mladino, rešujemo si domovino“ 200 K.

Srčna hvala!

Lep izgled dajejo goriški Slovenci s tem, da v neugodnih časih z velikim naporom in požrtvovalnostjo vzdržujejo v mestu potrebne slovenske šole, katere jim občina krati vkljub prošnjam in zahtevam že mnogo let. A med toliki rodoljubi in rodoljubkami daje še posebno lep izgled g.čna Cilka Čebrov, ki je brez bogastva in brez posestva od svojih prislužkov naklonila „Š. Domu“ kot ustanovnica visoki znesek 200 K. Čast jej za to in obilo posnemalcev!

Ženski oddelek društva „Šolski Dom“ priredi tokom leta 1906 efektivno loterijo z 200 darovanimi ali kupljenimi dobitki v skupni vrednosti 400 K v korist društvenim zavodom. Srečke bodo stale po 40 v ena in vsaka more dobiti le enkrat. To naznanjamo rodoljubom z namenom, da kdor ima kaj primerne za dobitke te loterije, naj bi to blage volje dejal na stran, da izroči odbornicam nabiralateljcem, ko se oglašijo v to.

Konecletno veselico priredijo učenci in učenke „Š. Doma“ tudi letos po navadi prejšnjih let, in sicer 7. in 8. julija (v soboto in nedeljo) o peti uri popoldne na šolskem dvorišču. Konecletna veselica se je občinstvu prikupila in nadejati se je tudi letos obilne udeležbe. Natančnejši program še prinesemo.

Anica: Mene gotovo ne ujam.

Rezika: Jaz bodem ravnala tudi po svoji pameti. (Govorita tiho dalje.)

Marička (stopi k mizi in pozvoni): Ker nimamo še predsednice, dovolite, da jaz kot gospodinja otvorim sejo. Prosim tedaj, posedite se.

Rezika: Že zdaj? Saj nisve še nič kramljale; treba vendar, da pretresemo najprej dnevne novice.

Netka: In jaz vam nisem še prav nič povedala, kaj sem prejela za svoj rojstni god. Lep kostum — prav kaj posebnega — čisto nov kraj! Metka si želi prav enak kostum.

Rezika, Metka, Netka, Anica (vse križem): Saj res, to ni mogoče, da bi zdaj koj začele sejo.

Marička: Pozdeva se mi, da so vam vse mogoče ničeve stvari važneje, kakor ustanovitev našega društva, ki počenja vendar orjaški napredek v našem ženskem vprašanju.

Francika: Saj kramljamo lahko pozneje, kadar rešimo dnevna vprašanja. Najprej delo, potem zabava.

Ivanka: Seveda, timbrže bode prestano. (Dalje prih.)

Naše društvo!

Šaloigra v enem dejanju.

(Iz nemščine.)

[Dalje.]

Netka in Metka (si sežeti v roko): O Jaz vem za zmožnejšo!

Marička (obrne nase, samoljubno): O, razumem. (Zunaj se slišijo glasovi.) Sedaj gredo druge. Oprostite en trenutek, grem, da jih pozdravim! (Gre.)

Netka: To je bilo lepo od tebe Metka.

Metka: Saj si ti ravno tako lepo ravnala.

Francka (stopi k njima): Kakor vidim, Marička že zbira glasove za svojo izvolitev! To je spletkarija! No, mojega glasu gotovo ne dobi!

Netka in Metka (skupaj): Našega tudi ne! (Vse stojijo na desni strani in govorijo tiho med seboj.)

IV. prizor.

(Marička nastopi kramljaje z Reziko, Anico in Ivanko.)

Poprejšnji.

Marička: Le notri, deteljica, zdaj

smo v polnem številu. (Gre pod pazduho z Ivanko na levo, sledita jima Marička in Rezika. Mimogrede pozdravljajo skupino na desni.)

Anica: Zdaj nas takoj vštejejo med ustanoviteljice.

Ivanka: Bog obvaruj! Ata pravijo vedno, da so to nevarni ljudje.

Anica (smeje): Saj menim, med ustanovitelje društva.

Rezika: Tu treba najprej misliti na volitev načelnice.

Marička (kazaje na skupino na desni): Zdi se mi, da se tudi tam prepirajo zaradi tega — in — da računajo na to —!

Anica (zroč na uno stran): Ne vem, ali je katera sposobna med njimi.

Rezika (tudi tako): Skoro bi menila, da ne!

Ivanka: Saj niso zadosti stare za to. Predsednica mora biti zgrbnčena — tako — (Grbanči čelo in nabira šaljivo gube v obrazu.)

Francka (pristopi k skupini na levi): Ve ste 5 minut zakasnele; to se bode moralo po naših pravilih v bodoče drago plačevati.

Rezika: Da, denar nabereimo za dobrodelen namen.

Pod voz je prišla v soboto zvečer na Tržaški ulici 8-letna deklica Marija Marusič, ko je šla čez ulico. Izvošček ni mogel tako hitro vstaviti konja, ker je zapazil deklico, ravno ko se je ista nahajala pred konjem. Deklica je torej padla pod voz, in čez noge sta ji šli dve kolesi. Deklico so prepeljali v tuk. bolnišnico usmiljenih bratov, kjer so ji obvezali nogi. Zdravniki niso zapazili, da bi bila zmečkana kakka kost in se torej nadejajo, da bo deklica kmalu okrevala.

Tatvina. — Skrt Štefan, od sv. Štefana pri Levpi, je ukradel trgovcu Josipu Hamarju v Sempasu dve gnjati, ki sta tehtali 18 kg ter 28 kg špeha. Gnjati je prodal Skrt krmarici na Lesinab, špeh pa je shranil pri nekem solkanskem kmetu. Občinski redar v Solkanu, ki je bil o tem obveščen, je v sredo zvečer Skrta prijel ter ga izročil orožnikom, ki so ga pripeljali v goriške zapore. Ukradeno blago je cenjeno na 100 kron.

Toča. — Včeraj popoldne je razsajala okolo Vidma strašna nevihta s točo. Toča je napravila na polju velikansko škodo. Ležala je po tleh 25 cm na visoko. Strašna nevihta s točo je divjala včeraj ob isti uri tudi v okolici Verone. Nastala je huja povodenj. Razni potoki so izstopili iz svojih strug, poplavlili polje in uničili vse poljske pridelke. Voda je porušila več hiš, mlinov in mostov. Tudi železnica je bila jako poškodovana in sicer 15 km na dolgo. Tudi brez človeških žrtev ni bilo.

Izpuščen iz preiskovalnega zapora je bil v soboto oni Jakob Marega, poslovodja v Carievi prodajalnici olja, o katerem smo zadnjič poročali, da so ga zaradi poverljivosti zaprli. Marega pa je le začasno na prostem. Dosedaj ni še dognano, koliko znaša primankelje. Pravijo pa od 6 do 12.000 K.

Ukradena ura. — Posestniku Josipu Pazovanu iz Loga na Kanalskem, ko je bil v soboto v Gorici, je zmanjkala iz žepa ura. Ukradena mu je bila najbrže, ko je na svojem vozu nekoliko zaspal. Tat se še ni oglasil na policiji.

Svilodi. — V soboto so prodali na tuk. svilodnem trgu 2639 kg svilodov. Najnižja cena jim je bila 2 K 40 vin. za kg, največja pa 3 K 40 vin., srednja cena torej 3 K 22 vin.

Sadni trg. — Na sadnem trgu v Gorici so prodali dne 24 t. m. 35 q hrušek po 26 K q, 3 q breskev po 80 K q, 80 q marelic po 80 K q, 120 q črešenj po 32 K q, 15 q sliv po 16 K q, 50 kg jagod po 90 v, 120 q fižola v stroču po 12 K q, 20 q graha po 16 K q, 3 q špargeljnov po 50 K q in 1500 q krompirja po 6 K q.

Vabilo na izredni občni zbor „Hranilnice in posojilnice v Solkanu, registrovane zadrge z neomejeno zavezo“, ki vane zadrge z neomejeno zavezo, ki se bode vršil dne 8. julija, koj po poludanski službi božji v posojilniških prostorih z že objavljenim dnevnim redom.

Ker je bil redni občni zbor z dne 24. junija radi prepričlega števila udeležencev nesklepčen, vršil se bo, kakor zgoraj omenjeno v smislu § 33. društvenih pravil izredni občni zbor, kateri sklepa veljavno z vsakim številom udeležencev.

Náčelstvo.

Konec šolskega leta. — Konec šolskega leta na tuk. ženskem učiteljskem kakor tudi na ž njim združeni deški in dekliški vadnici bode dne 5. julija t. l.

40-letnica bitke pri Kustoci. — V nedeljo je obhajal v Kanalu nastanjeni lovski batalijon št. 7. 40 letnico bitke pri Kustoci. Ob 9. uri je bila v ta namen slovesna vojaška maša.

Nesreča. — Šestdesetletni Ivan Černic iz Grgarja je hotel stopiti z voza v tem, ko se je voz pomikal. K nesreči pa mu je prišla noga v kolo ter se mu zlomila. Pripeljali so ga v tuk. bolnišnico.

Izgnali so iz Gorice 21-letnega Jakoba Saksido, ki je pristojen v Prvačino.

Nova orožniška postaja. — V Gradežu se je ustanovila nova orožniška postaja.

Najden pes. — V sv. Križu na Vipavskem so našli psa kostanjevih dlak. Nahaja se pri tam. županu.

Vabilo na razstavo ženskih rokodel, katero priredi sežanski c. kr. šolski svet povodom okrajne učiteljske konference v Nabrežini. Razstava se odpre v prostorih obrtno-nadaljevalne šole za klesarje v Nabrežini dne 29. junija t. l. ob 10. uri predpoludne in ostane odprta do 1. julija od 10.—12. ure predpoludne in od 3.—5. popoldne.

Vojaške vesti. — V Gradišče je dospelo 230 vojakov, 10 častnikov in en častnik generalnega štaba, da proučuje vojaške stvari v Primorju. V kratkem pride v Gradišče v isto svrhu 11 mornarskih častnikov in 12 pomorščakov.

Slovenski napisi na postajah pri sv. Andreju in v Rocolu. — Kakor javljajo z Dunaja so državni poslanci Spinčič in tovariši odločno zahtevali od ministra za železnice, da se na postajah v Rocolu in Trstu poleg nemških in italijanskih napravijo tudi slovenski napisi.

Tržaška podružnica „Slovenskega planinskega društva“ nam javlja, da bo dne 1. julija t. l. na prostranem vrtu „Narodnega doma“ pri Sv. Ivanu (v tržaški okolici) veliko planinsko slavlje „Veseli dan na planinah“, čegar čisti dobiček je namenjen za gradnjo vhoda v orjaško jamo „Dimnice“ v Slivjah (pri Podgradu v Istri).

Ta jama je bila komaj pred kratkim natančneje raziskana, nje čarobne krasotice vzbudile so splošno zanimanje, tako, da je morala trž. podr. biti boj z narodnimi nasprotniki, predno se ji je posrečilo zavarovati si ta biser slovenskega Krasa.

Jama nujna nepopisnih krasot v oblikah orjaških kapnikov, velikanskih votlin terdveh bobnačih rečic, stekajočih se v jezerca. Glavna težava obstoja sedaj pri vходу, kajti kedor hoče obiskati to jamo, mora se spuščati približno 40 metrov po vrvi vnaiz; jama bo komaj tedaj obče dostopna, ko bo izdelan poseben vhod.

Razpored planinskega slavlja nujna mnogo zanimivostij: Triglavsko koč, Planinski muzej, Veliki planinski semenj Gorskakavarna itd.

Odbor „Gl. Matice“ nas je naprosil, da priobčimo v ponovitev naslednji razpis častne nagrade. V povišanje hrvatsko-slovenske kulturne vzajemnosti na glasbenem polju razpisuje „Glasbena Matica“ v Ljubljani svoto 100 K, čisti prebitek prekrasne hrvatske koncerta v Ljubljani, katerega je priredilo hrvatsko pevsko društvo „Kolo“ dne 11. nov. 1905 kot častno nagrado za novo, dobro, hrvatsko ali slovensko, izvirno, še ne objavljeno skladbo, moški ali mešan zbor koncertne vrednosti brez vsakeršnega instrumentalnega spremljevanja (a capella) v hrvatskem ali slovenskem jeziku.

Partiture skladb, katere tekmujejo za razpisano nagrado; naj se pošiljajo „Glasbeni Matici“ v Ljubljani ali upravnemu odboru hrvatskega pevskega društva „Kolo“ v Zagrebu v zaprtem kovertu z motom pripisanem na partituri brez skladateljevega imena najkasneje do 1. septembra 1906. Ime skladateljevo naj bo zapisano le v zaprtem, skladbi priloženem pismu, na čigar koverto je isti od skladatelja izbrani moto zapisan.

Došle skladbe bo ocenjevala v ta namen sestavljena jury hrvatskih in slovenskih glasbenih strokovnjakov. Jury sestavita vzajemno društvi „Kolo“ in „Glasbena Matica“ v Ljubljani. „Glasbena Matica“ bo oni zbor (skladbo), kateri jury prisodi nagrado, v tisku izdala. Da se osigura absolutna nepristranost presojevalcev, odstrani vsak možni predsodek ali eventualni vpliv vsled znane pisave skladateljeve, se želi, da gospodje skladatelji ne pošiljajo lastno-ročno pisanih partitur.

Samomor, ki bi bil kmalu stal življenje drugega. — V Trstu je 44-letna Amalija Frančin skočila iz okna 4. nadstropja in priletela na levo ramo grbastemu črevljarju Kremenichu, ki je šel po ulici. Nesrečnica je bila takoj mrtva, Kremenich ima pa nevarno rano na rami.

Narodna in gospodinska šola v št. Jakobu v Rožu na Koroškem!

— Že je minulo poldrugo leto, odkar smo prvokrat stopili pred slov. občinstvo s prošnjo: Rojaki Slovenci! Pomagajte nam sezidati „Narodno in gospod. šolo“, da se z iste pomočjo rešimo narodnega pogina! Mnogo rodoljubov se je odzvalo naši prošnji in nad 15000 kron je v tem primeroma kratkem času došlo podpore za nameravano šolo. Ob enem so se pa tudi pojavile tolike in takšne zapreke, da smo večkrat že obupali nad uspehom ter smo sami že začeli verjeti nasprotnikom, ki so v enomer zatrjevali: „Narodne šole v št. Jakobu nikoli ne bode in zbrani denar bodo morali darovalcem vrniti“.

A hvala Bogu in rodoljubnim rodoljubom - rojakom: obrnilo se je na bolje tako, da nam je danes mogoče sporočati veselo vest: Narodna in gospod. šola v št. Jakobu je zagotovljena! Poskrbljeno je za večino stavbenih stroškov in zasigurana je tudi večina stroškov za vzdrževanje šole!

Ker pa niso pokriti še vsi stroški — kaže se še primanjkljaj za približno 25.000 kron — se danes oglašamo s ponovljeno prošnjo: Rojaki! Pomagajte nam zložiti in pokriti še ta primanjkljaj! Verjemite nam: nikakor Vas bi ne nadlegovali, da nas ne bi silila najhujša sila. — Iz zavsem verjetnega vira se je

raznesla novica, da bodo v Področici (1/2 ure od št. Jakoba) zidali štirirazredno nemško šolo. Ako se ta vest uresniči, in pri naših razmerah o tem ni dvoma, potem nam je bodoča narodna šola za narodni obstoj ravno tako potrebna, kakor je življenju potreben zrak in ribam voda.

Zato rojaki, ne prezrite našega klica na pomoč in ne zamerite nam, če zgornji prošnji dodamo že drugo: pomagajte nam hitro, ker vsaka zakasnitev nam utegne biti osodepolna in nena-mestna. — Darove sprejema: Matej Ražun, Rapnik; pošta št. Jakob v Rožu, Koroško.

Anarhist umoril duhovnika. — Včeraj je v Rimu napadel 35 letni mizar Avgust De Santis, anarhist, 80-letnega duhovnika Antona Corsija, ter mu zadal z nožem sedem ran, vsled katerih je duhovnik koj izdihnil svojo dušo. Napad se je izvršil na javni ulici. Duhovnik je namreč hotel iti maševat.

Nevihta in toča na Ogrskem. — V nedeljo je razsajala na Ogrskem blizu mesta Hajdu-Böszörmény strašna nevihta s točo, ki je razdejala daleč na okrog vse poljske pridelke. V vasi Veszprem je vihar razrušil več hiš. Strela pa je zažgala tri hiše.

† Državni poslanec Byk. — V soboto pop. je na Dunaju nenadoma umrl državni poslanec Byk, člen poljskega kluba.

Vest o papežu, da se bo preselil v grad Gandolf, je, kakor poročajo iz Rima, neresnična, kakor je bila slična vest v pretečenem letu.

Kopriva kot hrana in zdravilo. — Francoski zdravniki pripisujejo koprivi v najnovejšem času posebno veljavo kot hrana in zdravilo. Priporočajo ljudem, naj jo jedo kot salato, ker čisti kri. — Zlasti koristi tistim, ki ozdravljajo od kakršnekoli bolezn. Iz suhih kopriv se lahko kuha zelo dober čaj, ki koristi zdravju posameznika in ga krepi.

Nov krompir. — L. 1896 je dobil profesor Heckel iz Urugvaya kakor lešniki debele sadove krompirja, ki raste divji ob reki Mercedes. Krompir je bil docela neužit, in l. 1901. je prišel Heckel na misel, da bi se morda rastlina docela premenila, če bi jo posadil v naši zemlji. To je resnično storil in dosegel nepričakovano velike uspehe. Novi krompir je plodovitejši, ima boljši ukus in to prednost, da prezimuje in ga ni torej treba vsako leto posebej saditi. Tadi nima nanj nobenega vpliva bolezni, ki uničuje pogostokrat dosedaj znani in sejani krompir. Vspeva dosti boljše na možvirnatih krajih, in konji, osli in koze jedo zelo radi njegovo listje in stebila.

Tat in krokodil. — V cirkusu Beketov v Budimpešti imajo 40 dresiranih krokodilov. Enega od teh je hotel ukrasti h'apec Kras, a krokodil mu je odgriznil roko in bi ga bil popolnoma razmesaril, da niso prihiteli Krausu na pomoč.

Ajdovsko - vipavska podružnica „Slov. plan. društva“.

Ker so bila letošnja predavanja v tej podružnici prav zanimiva in so vredna objave ne samo v „Vestniku“ tega društva, temveč tudi v drugih listih, usojam si kot udinja, z dovoljenjem dotičnih referentov, objaviti nekatere.

Prvo predavanje: „Trnovska planota in trije najlepši razgledi v Trnovskem gozdu“ — referent E. Č. v D. — se glasi:

Na letošnjem občnem zboru ajdovsko-vipavske podružnice „Slov. plan. društva“, sklenilo se je, da se prične s predavanji alpinistične stroke v naši ožji domovini. Naloga ajd.-vip. podružnice „Slov. plan. društva“ je: popisati in očrtati znamenitosti vipavske doline in oklepajočega gorovja trnovske planote, občine Dol - Ollice, Sturske gore in Nanosa.

Napravljati in zaznamovati pota, ter tako spremljati domačina kakor ptujca od divjeromantičnih prepadov, kotlin in jam, do čarobnih razgledov naših gora; od dragocenih vrtov in lepih travnikov, do krajev, kjer gospoduje le orel in divja koza; — od prijetnogorkih studencev in rek do velikanskih kotlin, ki so polne večnega ledu; iz rajskomi-lega podnebja, kjer raste smokva, lavor in oljka, do krajev, kjer drvi osemme-sečna zima in le golo skalovje ter posamezna travica, ki je v par mesecih zrastle in umrle, kaže gorje in divjino tega kraja!

Del naloge, katero si je odbor naše podružnice naložil, je že častno rešen z zaznamovanjem raznih poti po naših gorah.

Rešujoč drugi del naloge, pričnem naj takoj s popisovanjem trnovske planote in peljati Vas hočem v duhu na troje najlepših razgledov Trnovskega gozda.

Na severu lepe vipavske doline, ki je tako bogata na različenosti krajev in razkošnosti njenih pridelkov, kakor malokatera druga avstrijska dežela, leži vzvišena planota, ki se imenuje trnovska planota ali Trnovski gozd. Ta velikanski masiv, ki je nekak odlomek — vozeli Julijskih Alp, je najstarejši spominček v zgodovini zemlje, goriško-gradiščanske dežele.

Trnovski gozd je državna lastnina, ki meri približno 8650 ha in je skozi-inskozi dobro obraščena šuma. Celo pogorje, katerega visokost sega 800 do 900 m nad morjem, je prekinjen pokrito z mogočnim in vitkim jelovjem ter debelimi in orjaškimi bukvami. Imenitni so razni usedi, prelazi, doline, podzemeljske jame, ledenice in vrtolepi in čarobni razgledi na Julijske Alpe in morje, na Kranjsko in tja gori do koroških obmejnih gora itd. itd. Najimenitnejši vršaci so Golaki, Mrzavec in Čavensko pogorje s Kueljem.

Trnovska planota nima tekoče vode. Da je poleg izvrstno obraščenega gozda pod našimi nogami kraški svet, nam ne dokazujejo samo nekatere goličave, ki so pokrite z mahom in praproto, temveč tudi podzemeljske jame, brezdna in širne ledenice, v kojih se izgublja voda.

Trnovski gozd je eden najobsežnejših gozdov naše države in se oskrbuje po najmodernejših gozdarskih pravilih. Podnebje in klima spominja na severne kraje. Ako korakamo z vipavske doline na trnovsko planoto, doždeva se nam, da smo prehodili 5—6° proti severu. Najbolj se občuti ta razlika v jeseni. Ko v vipavski dolini dozoreva sladko grozdje, in ko zadnje smokve obešajo svoje vele repiče na drevesu, drvi in razsaja tukaj že strašna zima. Srednjeletna temperatura v Trnovskem g. zdu je 6-2° C. v Gorici 12-8° C; srednjeletna padavina (vлага) 8-50 m a v Gorici 1644 m! To so velikanske razlike, katerih ne moremo prav lahko razumeti. V Trnovskem gozdu so tri glavne občine in sicer: Dol-Ollica, Trnovo-Voglarij in Lokve z Lizo. Na Dolu in Trnovem stanujejo c. kr. gozdni oskrbniki s podrejenim osebjem. Sem-tertja po gozdu pa c. kr. gozdarji v državnih poslopih. Dve st. glavni cesti, po katerih se prepeljuje les s trnovske planote v dolino; jedna, ki pelje s Trnovega preko pogorja do Solkana, a druga z Dola preko Stokarjev do Lokavca in od tam na državno cesto ali železniško postajo Sv. Križ-Cesta. Oboji sta mojstersko delo. Po gozdu samem se pa križajo lepe ceste in tehnično izpeljane poti, ki stanejo tisoče in tisoče državno upravo.

(Dalje prih.)

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev

Gorica, ulica Vetturini št. 9.

priskrbuje udom „Centralne posojilnice“ v Gorici in dragih pridruženih zadrug po Goriškem: Mldro galico 98/99% po K 645) q; žveplo I. vrste 85,95 fiao po K 18— q — V zalogi ima: Superfosfat 14/16% po K. 5-30 q; Superfosfat 12/14% po K 5— q; Tomasova žilindra 14/16% po K 5— q; Radeča sol po K 7.30 q. Kuhinjska sol po K 20— q; Klajno vapno 40% po K 23— q. Zadnje troje je v vrečah po 50 kg. Cena za modro galico velja samo za blago, kolikor ga ima še na razpolago; vsled tega naj se požurijo oni, ki mislijo še naročiti.

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici

Gosposka ulca št. 25

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon. Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljsveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kilain od enega funta. Testenine iz tvornice Zanderšič & Valenčič. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

Loterijske številke.

23. junija.

Trst 31 77 14 17 19
Linc 81 27 37 74 63

Pozor!

Podpisani priporočam čč. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo

prodajalno

kolonijalnega blaga. V zalogi imam kavo vseh vrst, različne moke iz Johmanovega in Majdičevega mlina, dalje imam različne pijače kakor francoski konjak, pristni kranjski brinovci, domači tropinovec, izvrsten rum, maršalo, malaga, istrijanski refošk, kavo in vžigalce družbe sv. C. in M., testenine Znidaršič & Valenčič itd. Več vrst olja. — Pošilja se po pošti najmanj 5 kg. —

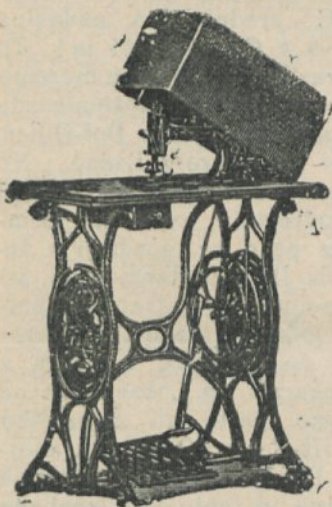
Josip Kutin

v Gorici.

Semeniška ulica 1

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hi. št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne oboroške.

Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priporočam se slav. občinstvu.

Poprava in komisij-ska zaloga, zastopstvo dvokoles Waffenrad z dvoletnim & Royal enoletnim jamstvom pri

Batjelu,

Stolna ulica št. 3. — GORICA — Stolna ulica št. 3.

„NARODNA TISKARNA“
::: v Gorici, ulica Vetturini št. 9 :::

je preskrbljena z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem, ter more prevzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela

TISKA:

* „Gorico“ oo	oo „Pr. list“
* Vabila oooo	oooo Cenike
* Brošure ooo	ooo Račune
* Diplome oo	oo Vizitnice
* Pobotnice o	o Rač. sklepe
* Sprejemnice	Jedilne liste
* Plakate ooo	ooo Etikete
* itd. itd.	itd. itd.

Zagotavlja točne in strokovno pravilne izvršitve v moderni in okusni obliki od navadnega enobarvnega do finega večbarvnega tiska po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence

Rojaki!
kupujte narodni kolek „Šolskega Doma“.

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec

v Podgori, na oglu novega železniškega mosta

(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

Trguje tudi z opeko, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stiskalnic itd.

Anton Ivanov Pečenko

Gorica

priporoča svojo veliko zalogo pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; plzenskega piva »prazdroj« iz sloveče češke »Meščanske pivovarne«, in domačega žganja I. vrste v steklenicah, kojega pristnost se jamči.

Zaloga ledu katerega se oddaja le na debelo po 50 kg naprej

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 l naprej.

Cene zmerne. Postrežba pošterja in točna. M M M M M M

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Centralna posojilnica,

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905
na mesečna odplačila v petih letih

in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih 100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905
na menice po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo po 5%

z 1 $\frac{1}{8}$ % upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge je nespremenjena.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

kavarna in restavracija

nova zgradba, 70 elegantnih sob. električna razsvetljava, Lift, kopelji. — Cene zmerne.

Počkaj & Kögl.

TRST

HOTEL BALKAN

Jako izdatno sredstvo proti

revmatizmu in trganju po udih (putiki)

je liker GODINA, katerega napravljata v Trstu lekarnarja Rafael Godina, lekarna „Alla Madona della Salute“ pri Sv. Jakopu, in Josip Godina, lekarna „All' Igea“ v ulici Fornelo št. 4. — Stekleničica stane 1 K 40 vin. — Potom pošte se ne pošilja manj kakor 4 stekleničice, in sicer proti poštnemu povzetju, ali pa, ako se dološlje naprej 7 K, nakar se stekleničice dološljejo franko in so v tem znesku zapopadani vsi pošiljatveni stroški. Dobiva se v vseh lekarnah.